

**ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNÉHO KONTROLÓRA
K NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU
MESTA SPIŠSKÁ NOVÁ VES ZA ROK 2024**

V zmysle § 18f ods. 1 písmeno c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) predkladám odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu mesta Spišská Nová Ves za rok 2024 (ďalej len „odborné stanovisko“).

Odborné stanovisko som spracoval na základe návrhu záverečného účtu mesta Spišská Nová Ves za rok 2024 (ďalej len „návrh záverečného účtu“).

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA

Návrh záverečného účtu je predložený na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Spišskej Novej Vsi (ďalej len „MsZ“) v zákonom stanovenej lehote, t.j. do šiestich mesiacov po uplynutí rozpočtového roka v súlade s § 16 ods. 12 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“).

A.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh záverečného účtu je spracovaný v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

A.2. Dodržanie informačnej povinnosti

Návrh záverečného účtu bol verejne sprístupnený na úradnej tabuli v zákonom stanovenej lehote, t.j. najmenej 15 dní pred jeho schválením v súlade s § 16 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a s § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení.

A.3. Dodržanie povinnosti auditu

Mesto Spišská Nová Ves (ďalej len „samospráva“ alebo „mesto“) má povinnosť podľa § 16 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy overiť účtovnú závierku za rok 2024 audítorom podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. Ku dňu vypracovania odborného stanoviska výkon auditu nebol ukončený. Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov účtovná závierka musí byť audítorom overená do jedného roka od skončenia účtovného obdobia, za ktoré sa zostavuje.

A.4. Metodická správnosť predloženého návrhu záverečného účtu

Predložený návrh záverečného účtu obsahuje povinné náležitosti podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy:

- a) údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 v súlade s rozpočtovou klasifikáciou,
- b) bilanciu aktív a pasív,
- c) prehľad o stave a vývoji dlhu,
- d) údaje o hospodárení príspevkových organizácií (ďalej len „PO“),
- e) údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti,
- f) hodnotenie plnenia programov rozpočtu mesta.

Údaje o plnení rozpočtu sú spracované podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR z 8. decembra 2004 č. MF/010175/2004-42 v znení neskorších predpisov, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy. Rozpočet bol spracovaný na úrovni hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie a súčasne bol spracovaný aj rozpočet výdavkov podľa programov mesta v súlade s § 10 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

B. ZOSTAVENIE ZÁVEREČNÉHO ÚČTU

Samospráva pri zostavení návrhu záverečného účtu postupovala podľa § 16 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a po skončení rozpočtového roka boli údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracované do záverečného účtu. V súlade s § 16 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bolo finančne usporiadané rozpočtové hospodárenie vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám a právnickým osobám, ktorým boli poskytnuté prostriedky z rozpočtu. Ďalej boli usporiadané finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom, rozpočtom iných obcí a k rozpočtom vyšších územných celkov.

1. Rozpočtové hospodárenie

Samospráva zostavila rozpočet na rok 2024 v súlade s § 10 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v členení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie. Rozpočet mesta na rok 2024 bol zostavený a schválený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený a schválený ako prebytkový, kapitálový rozpočet a rozdiel vo finančných operáciách ako schodkový.

Prehľad schváleného rozpočtu a rozpočtových zmien vykonaných v roku 2024 je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Štruktúra rozpočtu	Schválený rozpočet 2024 v €	Zmeny rozpočtu v €					Upravený rozpočet 2024 v €
		1. zmena	2. zmena	3. zmena	ŠR, EÚ, dary	Spolu rozp. opatrenia	
Bežné príjmy	44 062 948	313 450	190 334	6 985	5 684 465	6 195 234	50 258 182
Bežné výdavky	43 117 551	628 346	483 691	18 635	6 878 576	8 009 248	51 126 799
Hospodárenie bežného rozpočtu	945 397	-314 896	-293 357	-11 650	-1 194 111	-1 814 014	-868 617
Kapitálové príjmy	1 215 000	0	-370	0	6 423 109	6 422 739	7 637 739
Kapitálové výdavky	1 880 930	1 801 904	-290 832	-11 650	6 428 690	7 928 112	9 809 042
Hospodárenie kapitálového rozpočtu	-665 930	-1 801 904	290 462	11 650	-5 581	-1 505 373	-2 171 303
Príjmové finančné operácie	803 326	2 116 000	2 895	0	1 199 692	3 318 587	4 121 913
Výdavkové finančné operácie	1 082 793	-800	0	0	0	-800	1 081 993
Výsledok finančných operácií	-279 467	2 116 800	2 895	0	1 199 692	3 319 387	3 039 920
Celkom príjmy	46 081 274	2 429 450	192 859	6 985	13 307 266	15 936 560	62 017 834
Celkom výdavky	46 081 274	2 429 450	192 859	6 985	13 307 266	15 936 560	62 017 834

Poslanci MsZ schválili rozpočet mesta na rok 2024 dňa 14.12.2023 uznesením č. 279/2023. Zmeny rozpočtu boli počas rozpočtového roka vykonávané rozpočtovými opatreniami v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Schválený rozpočet bol v priebehu rozpočtového roka 2024 zmenený:

- prvá zmena schválená dňa 16.05.2024 uznesením MsZ č. 368/2024,
- druhá zmena schválená dňa 30.09.2024 uznesením MsZ č. 410/2024,
- tretia zmena schválená dňa 05.12.2024 uznesením MsZ č. 447/2024.

Primátorom mesta boli v zmysle ustanovení § 12, § 22 Zásad hospodárenia s finančnými prostriedkami mesta č. 2/2019 a § 14 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy schválené rozpočtové opatrenia:

- presuny rozpočtových prostriedkov bez zmeny objemu príjmov a výdavkov v rozpočte mesta v hodnote 736 545,- eur (počet 189),
- zapojenie finančných prostriedkov ŠR, EÚ, darov v rozpočte mesta znamenalo zvýšenie príjmov a výdavkov o 10 893 688,- eur (počet 299),
- zapojenie finančných prostriedkov ŠR, EÚ, darov v rozpočtoch rozpočtových organizácií (ďalej len „RO“) znamenalo zvýšenie príjmov a výdavkov o 2 413 578,- eur.

1.1. Rozpočtové hospodárenie v roku 2024

Hospodárenie samosprávy v roku 2024 dokumentuje nasledovná tabuľka v eurách.

Štruktúra rozpočtu	Schválený rozpočet 2024	Upravený rozpočet 2024	Plnenie / Čerpanie rozpočtu 2024
Bežný rozpočet (BR):			
Príjmy	44 062 948,00	50 258 182,00	49 214 597,13
Výdavky	43 117 551,00	51 126 799,00	46 125 101,74
<i>Prebytok /schodok bežného rozpočtu</i>	945 397,00	- 868 617,00	3 089 495,39
Kapitálový rozpočet (KR):			
Príjmy	1 215 000,00	7 637 739,00	7 311 156,31
Výdavky	1 880 930,00	9 809 042,00	3 756 926,47
<i>Prebytok/schodok kapitálového rozpočtu</i>	- 665 930,00	- 2 171 303,00	3 554 229,84
Prebytok/schodok rozpočtu (BR + KR)	279 467,00	-3 039 920,00	6 643 725,23
Finančné operácie:			
Príjmové finančné operácie	803 326,00	4 121 913,00	3 667 312,17
Výdavkové finančné operácie	1 082 793,00	1 081 993,00	1 238 018,94
Rozdiel vo finančných operáciách	- 279 467,00	3 039 920,00	2 429 293,23
Spolu príjmy	46 081 274,00	62 017 834,00	60 193 065,61
Spolu výdavky	46 081 274,00	62 017 834,00	51 120 047,15

Prebytok rozpočtu v sume 6 643 725,23 eur zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bol upravený o nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom období podľa § 16 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy vo výške 8 318 704,13 eur a takto zistený schodok v sume 1 674 978,90 eur bol v rozpočtovom roku 2024 vysporiadaný z finančných operácií v sume 2 390 743,23 eur.

1.2. Plnenie rozpočtu príjmov

Vlastné príjmy bežného rozpočtu mesta a RO predstavovali daňové príjmy, nedaňové príjmy a príjmy kapitálového rozpočtu, najmä príjmy z predaja majetku. Cudzie príjmy bežného rozpočtu boli tvorené dotáciami na činnosť preneseného výkonu štátnej správy. Kapitálové príjmy boli tvorené aj dotáciami, ktoré mesto získalo cez projekty EÚ.

Bežné príjmy mesta v roku 2024 boli v sume **49 214 597,13** eur, z toho príjmy RO dosiahli sumu 2 914 603,87 eur. Tvorili ich:

- daňové príjmy v sume 22 999 353,09 eur
- nedaňové príjmy v sume 8 876 889,02 eur,
- granty a transfery v sume 17 338 355,02 eur.

Plnenie bežných príjmov v roku 2024

Bežné príjmy	Schválený rozpočet 2024	Upravený rozpočet 2024	Skutočné plnenie 2024	% plnenia bežných príjmov
Mesto Spišská Nová Ves	41 268 028,00	47 156 477,00	46 299 993,26	98,18
Rozpočtové organizácie	2 794 920,00	3 101 705,00	2 914 603,87	93,97
Spolu	44 062 948,00	50 258 182,00	49 214 597,13	97,92

Porovnanie bežných príjmov v rokoch 2023 a 2024 v eurách:

Bežné príjmy	Skutočné plnenie 2023	Skutočné plnenie 2024	Rozdiel
Mesto Spišská Nová Ves	42 235 128,42	46 299 993,26	4 064 864,84
Rozpočtové organizácie	2 869 464,81	2 914 603,87	45 139,06
Spolu	45 104 593,23	49 214 597,13	4 110 003,90

Bežné príjmy mesta a RO v roku 2024 naplnili upravený rozpočet na 97,92 %, oproti roku 2023 boli vyššie o 4 110 003,90 eur, z toho bežné príjmy mesta sa zvýšili o 4 064 864,84 eur, príjmy RO sa zvýšili o 45 139,06 eur.

1.2.1. Daňové príjmy

Druh daňových príjmov	Schválený rozpočet 2024	Upravený rozpočet 2024	Skutočné plnenie 2024	% plnenia daňových príjmov	Podiel na bežných príjmoch
Podiel na dani z príjmov FO	18 194 064,00	18 147 436,00	17 684 533,54	97,45	38,20
Dane z nehnuteľností	2 603 000,00	2 609 752,00	2 676 573,72	102,56	5,78
Dane za špecifické služby	3 142 500,00	3 157 500,00	2 636 118,01	83,49	5,69
Dane z povol. na výkon čin., ostatné	2 125,00	2 125,00	2 127,82	100,13	0,00
S p o l u :	23 941 689,00	23 916 813,00	22 999 353,09	96,16	49,67

Porovnanie daňových príjmov v rokoch 2023 a 2024 v eurách:

Druh daňových príjmov	Skutočné plnenie 2023	Skutočné plnenie 2024	Rozdiel
Podiel na dani z príjmov FO	18 067 977,72	17 684 533,54	-383 444,18
Dane z nehnuteľností	2 377 231,44	2 676 573,72	299 342,28
Dane za špecifické služby a iné	1 775 874,58	2 638 245,83	862 371,25
Spolu	22 221 083,74	22 999 353,09	778 269,35

Daňové príjmy mesta naplnili upravený rozpočet na 96,16 % v sume 22 999 353,09 eur. Najväčší podiel na celkovom objeme daňových príjmov mal výnos dane poukazovanej územnej samospráve od štátu, tzv. **podielová daň** zo ŠR poukazovaná samosprávam v zmysle nariadenia vlády o prerozdeľovaní výnosu dane z príjmov fyzických osôb (38,20%). Na bežných príjmoch mesta sa daňové príjmy podieľali vo výške 49,67 %, čo bol oproti roku 2023 (52,61%) nižší podiel. Nižšie plnenie spôsobil výpadok príjmov z podielovej dane, ktorý bol kompenzovaný formou dotácie na krytie výdavkov súvisiacich s výkonom samosprávnych pôsobností mesta. Vzhľadom k výpadku príjmov v mesiaci máj (uplatnený daňový bonus), mesto nedostalo žiadny podiel na dani z príjmov fyzických osôb, zo strany štátu bol poskytnutý podiel na dani z príjmov právnických osôb. V mesiaci október bola poukázaná dotácia ako kompenzácia výpadku dane z príjmov fyzických osôb. Aj napriek kompenzáciám úroveň roka 2023 nebola dosiahnutá. Skutočný príjem z podielových daní bol oproti roku 2023 nižší o 383 444,18 eur.

Príjmy z **daní z nehnuteľností** boli v roku 2024 vo výške **2 676 573,72 eur**, čo bolo vplyvom úpravy sadzieb vo VZN č. 2/2024 o miestnych daniach na území mesta Spišská Nová Ves o 299 342,28 eur viac ako v roku 2023. Najvýraznejšie rástli príjmy z daní zo stavieb a to o 260 430,- eur. Dane z nehnuteľností tvorili 5,8 % bežných príjmov, na daňových príjmoch mesta sa podieľali 11,6 %.

Skutočné príjmy z **daní za špecifické služby** dosiahli výšku 2 636 118,01 eur, z toho **poplatok za komunálny odpad** predstavoval sumu 2 276 167,61 eur a poplatok za užívanie verejného priestranstva (Spišský trh, Vianočný trh) 265 531,06 eur. Príjmy naplnili upravený rozpočet na 83,50 %. Oproti roku 2023 sa **zvýšili o 862 371,25** eur (30 %). Sadzby daní, okrem dane za psa, sa zvýšili schválením cit. VZN. Pri predajných automatoch bolo zvýšenie z 50,- na 65,- eur za jeden automat. Pri dani za užívanie verejného priestranstva bolo zvýšenie na úrovni 10 % (Spišský a Vianočný trh), pri ostatných zariadeniach 30 %. Daň z ubytovania sa zvýšila z 0,60 na 1,50 eur na jednu osobu a noc. Zvýšili sa aj poplatky za odvoz komunálneho odpadu (pre fyzické osoby z 32,85 eur na 49,37 eur za osobu/rok, pre právnické osoby z 0,03 na 0,055 eur za liter). Dane za špecifické služby tvorili 11,5 % daňových príjmov mesta, na bežných príjmoch sa podieľali 5,7 %.

1.2.2. Nedaňové príjmy

Zahrňajú príjmy z podnikania, vlastníctva majetku a príjmy z administratívnych aj iných poplatkov. Dosiahnuté nedaňové príjmy vo výške **6 132 512,33 eur** sa podieľali na bežných príjmoch mesta 13,25 %.

Nedaňové príjmy v roku 2024 bežné	Schválený rozpočet 2024	Upravený rozpočet 2024	Skutočné plnenie 2024	% plnenia nedaňových príjmov	Podiel na celkových bežných príjmoch v %
dividendy a odvod zo zisku	15 000,00	266 000,00	251 224,00	94,45	0,54
príjmy z vlastníctva - prenájom	1 277 443,00	1 288 493,00	1 382 313,65	107,28	2,99
administrat. poplatky - správne poplatky	125 000,00	146 500,00	118 116,50	80,63	0,26
pokuty, penále a iné sankcie	15 000,00	19 130,00	27 669,28	144,64	0,06
poplatky a platby za predaj služieb	1 141 495,00	1 179 115,00	1 165 068,49	98,81	2,52
znečistenie ovzdušia	10 500,00	1 700,00	1 638,00	96,35	0,00
úroky z vkladov a term. vkladov	2 500,00	15 500,00	15 290,80	98,65	0,03
iné nedaňové príjmy	205 000,00	3 144 542,00	3 171 191,61	100,85	6,85
Spolu	2 791 938,00	6 060 980,00	6 132 512,33	101,18	13,25

Najväčší podiel na nedaňových príjmoch (51,7 %) mali **iné nedaňové príjmy** (3 171 191,61 eur), medzi ktoré bola zahrnutá aj finančná **náhrada** do výšky spoločenskej hodnoty **drevín**, ktoré boli vyrúbané, najmä v rámci projektov Modernizácia železničnej trate Žilina – Košice: 2 746 421,15 eur a Výstavba zariadenia pre seniorov Holubnica: 77 000,- eur. **Príjmy z vlastníctva - prenájomu** (1 382 313,65 eur) **narástli** oproti roku 2023 o 121 174,72 eur, ich rozpočet bol naplnený na 107,3 %. V roku 2024 začali platiť nové Zásady hospodárenia s majetkom mesta vrátane cenníkov nájomov mestského majetku, ktoré umožnili zrealizovať ceny nájomov. Z prenajatých bytov bol príjem 178 953,58 eur (o 50 815,41 eur vyšší ako v roku 2023). Príjmy z prenajatých pozemkov vo výške 152 359,57 eur naplnili rozpočet na 114,9 %. Z toho prenájom lesných pozemkov, ktoré užíva obchodná spoločnosť Lesy mesta Spišská Nová Ves, s. r. o. bol 70 000,- eur. Príjem z nájomného za tepelné hospodárstvo, ktoré užíva obchodná spoločnosť EMKOBEL, s. r. o. bol 440 000,- eur. Príjem z prenájomu hrobových miest dosiahol 56 087,40 eur (nárast o 9 396,40 eur). Príjem z prenájomu priestorov v priemyselnom parku dosiahol 51 608,19 eur, v Multicentre 1 985,- eur, v podnikateľskom inkubátore 21 173,- eur a v priemyselnej zóne Podskala 8 812,68 eur. Na posilnenie príjmovej časti rozpočtu je potrebné venovať neustálu pozornosť a odbornú starostlivosť efektívnemu využívaniu majetku mesta vhodného na prenájom.

1.2.3. Granty a transfery

Ide o príjmy získané v rámci sektora verejnej správy, ako príjmy účelovo určené na financovanie preneseného výkonu štátnej správy, v oblasti školstva, na matričnú činnosť, stavebný úrad, školský úrad, ŠFRB, register obyvateľov, ochranu životného prostredia, odpadové hospodárstvo, na výdavky zariadení v oblasti sociálnych služieb, rodinné prídavky, školské pomôcky, stravovanie a školské potreby pre deti a na projekty zvýšenia zamestnanosti, zo samosprávneho kraja, účelové dary od fyzických a právnických osôb a iné dotácie.

Schválený rozpočet pre rok 2024:	14 569 401,00 eur
Upravený rozpočet pre rok 2024:	17 356 751,00 eur
Skutočný príjem v roku 2024:	17 338 355,02 eur
Plnenie k upravenému rozpočtu:	99,9 %

V návrhu záverečného účtu je spracovaný podrobný prehľad o poskytnutých transferoch a grantoch s uvedením poskytovateľa, účelu a poskytnutej sumy. Najväčší objem z poskytnutých transferov predstavujú normatívne a nenormatívne finančné prostriedky určené najmä na financovanie preneseného výkonu štátnej správy v školstve (72%).

Samospráve boli poskytnuté transfery vo výške 17 338 355,02 eur, ich výška v porovnaní s minulým rokom (17 099 437,45 eur) vzrástla o 238 917,57 eur.

1.2.4. Plnenie rozpočtu kapitálových príjmov

Kapitálové príjmy mesta v roku 2024 boli v sume **7 311 156,31 eur** a oproti roku 2023 sa zvýšili o 4 557 283,09 eur. Tvorili ich:

- príjmy z kapitálových transferov a grantov mesta v sume 3 906 609,81 eur,
- príjmy z kapitálových grantov a transferov RO v sume 2 516 500,00 eur,
- príjmy z predaja budov v sume 535 895,62 eur,
- príjmy z predaja pozemkov v sume 351 794,88 eur.

Schválený rozpočet vlastných kapitálových príjmov (z predaja pozemkov, budov a bytov) vo výške 1 215 000,- eur sa v priebehu roka 2024 upravoval (zvyšoval) podľa získaných príjmov z predajov majetku mesta a to na úroveň 7 637 739,- eur.

1.3. Čerpanie rozpočtu výdavkov

1.3.1. Čerpanie rozpočtu bežných výdavkov

Bežné výdavky	Schválený rozpočet 2024	Upravený rozpočet 2024	Skutočné čerpanie výdavkov 2024	% čerpania bežných výdavkov
Rozpočtové organizácie	25 611 447,00	27 659 491,00	27 024 202,34	97,70
Mesto Spišská Nová Ves	17 506 104,00	23 467 308,00	19 100 899,40	81,39
Spolu	43 117 551,00	51 126 799,00	46 125 101,74	90,22

Z celkových výdavkov mesta a RO tvorili v roku 2024 bežné výdavky 90,22 % v sume **46 125 101,74 eur**. Bežné výdavky mesta a RO sa oproti roku 2023 **zvýšili o 3 821 187,06 eur** (9 %), z toho mesto čerpalo o 1 523 525,58 eur viac, RO **školstva** o 2 370 572,65 eur viac. Domov dôchodcov použil o 72 911,17 eur menej výdavkov ako v roku 2023.

Čerpanie bežných výdavkov podľa ekonomickej rozpočtovej klasifikácie v roku 2024

Kategória 610 - mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania: mzdové výdavky boli vo výške 3 504 513,69 eur, čím sa z upraveného rozpočtu vyčerpalo 97 %. **Nárast** oproti roku 2023 o 335 910,30 eur bol spôsobený vyšším počet zamestnancov (o 15), z toho v MOaPS (projekt MsP) je zamestnaných 12 zamestnancov. Ďalším dôvodom je prechod zamestnancov do vyšších mzdových taríf.

Kategória 620 - poisťovné a príspevok do poisťovní: z upraveného rozpočtu sa vyčerpalo 1 370 968,49 eur, čo bolo čerpanie na 95 %. Oproti roku 2023 sa odvody **zvýšili** o 179 787,43 eur, nárast súvisel s nárastom miezd.

Kategória 630 - tovary a služby: bolo použitých 8 339 729,19 eur, čo bolo čerpanie na 68 % rozpočtu. Nižšie čerpanie bolo z dôvodu nepoužitých účelových finančných prostriedkov za výrub stromov (spoločenská hodnota drevín), ktoré je možné použiť v budúcich rokoch. Oproti roku 2023 sa výdavky v tejto kategórii zvýšili o 1 081 878,10 eur. Najväčší nárast bol zaznamenaný v kategórii 637 (služby), konkrétne za odvoz

odpadov, separovaný zber, čistenie zelene a verejných priestranstiev, zberný dvor, správu verejného osvetlenia. Vybrané položky z kategórie 630:

Ekonomická klasifikácia	Čerpanie v roku 2023	Čerpanie v roku 2024	Rozdiel
632001 energie (elektrina, para, plyn)	800 099,69	745 156,48	- 54 943,21
632002 vodné, stočné	271 126,29	317 020,98	45 894,69
632003 poštové služby	63 801,50	69 525,95	5 724,45
spolu 632 - energie, voda, komunikácie	1 349 474,47	1 359 924,20	10 449,73
spolu 633 - materiál	214 660,32	252 272,30	37 611,98
spolu 634 - dopravné	89 946,41	76 366,91	- 13 579,50
spolu 635 - štandardná a rutinná údržba	1 260 084,55	1 160 426,79	- 99 657,76
spolu 636 - prenájom	28 458,72	34 753,36	6 294,64
spolu 637 - služby	4 308 047,72	5 442 669,67	1 134 622,45

Kategória 640 - bežné transfery: na transferové platby bolo použitých 5 680 434,77 eur, čo bol oproti roku 2023 **pokles o 124 379,24 eur**. Z upraveného rozpočtu sa vyčerpalo 96 %. Transfery sa poskytli PO v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, na verejnoprospešné služby, vykrytie straty pri prevádzke mestskej autobusovej dopravy, na zabezpečenie opatrovateľskej služby a na sociálne dávky.

➤ **PO mesta:**

- Správe telovýchovných zariadení mesto poskytlo transfer 1 936 324,82 eur (o 111 099,58 eur viac ako v roku 2023),
- Mestskému kultúrnemu centru mesto poskytlo transfer 486 318,21 eur (o 26 163,28 eur menej ako v roku 2023),
- Zoologickej záhrade mesto poskytlo transfer 131 515,42 eur (o 23 304,73 eur viac ako v roku 2023).

➤ **Mestská verejná doprava:**

Pri poskytovaní služieb vo verejnom záujme v mestskej verejnej doprave sa poskytli finančné prostriedky vo výške 1 017 515,- eur, nedoplatok za rok 2023 bol vo výške 19 962,- eur, v porovnaní s rokom 2023 (851 070,- eur a nedoplatkom za rok 2022 vo výške 29 810,- eur) viac o 155 348,- eur.

- Na podporu **všeobecne prospešného** účelu v zmysle VZN o poskytovaní dotácií, vrátane príspevkov pre poskytovateľov sociálnych služieb na zabezpečenie sociálnej služby občanom mesta a na projekt „Dobrá vec“ boli poskytnuté celkové transfery v objeme 379 230,- eur.
- **V oblasti školstva** sa na činnosť MŠ, ŠKD, ŠJ, CVČ a zariadení, ktoré boli zriadené na území mesta inými právnickými osobami vynaložilo 958 582,- eur v roku 2024, čo je v porovnaní s rokom 2023 (928 375,- eur) nárast o 30 207,- eur.
- **Na sociálne dávky** a dávky v hmotnej núdzi bolo vyplatených 153 953,60 eur, na stravovanie žiakov Spojenej školy sa cez mesto poskytlo 39 875,97 eur, na školské pomôcky žiakom Spojenej školy 1 328,- eur.
- **Na zabezpečenie opatrovateľskej služby** cez jednotlivých poskytovateľov (napr. Spišská katolícka charita, Dom M. Terezy Matejovce nad Hornádom, Dom Charitas sv. Jána Bosca, Spišské Podhradie) bolo poskytnutých 97 944,17 eur.

Kategória 650 - na splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úverom bolo z rozpočtu mesta uhradených 205 253,26 eur, čo bolo oproti roku 2023 **viac o 50 328,99 eur**.

Čerpanie bežných výdavkov podľa funkčnej klasifikácie v roku 2023

Najviac bežných výdavkov bolo smerovaných do vzdelávania, všeobecných verejných služieb a na sociálne zabezpečenie.

Funkčná klasifikácia	Čerpanie v roku 2023	Čerpanie v roku 2024	Rozdiel
1. Všeobecné verejné služby	5 047 048,85	5 683 706,33	636 657,48
2. Obrana	7 000,07	6 638,42	- 361,65
3. Verejný poriadok a bezpečnosť	932 113,73	1 158 333,61	226 219,88
4. Ekonomická oblasť	1 660 596,44	2 044 682,96	384 086,52
5. Ochrana životného prostredia	2 570 027,86	3 050 572,67	480 544,81

6. Bývanie a občianska vybavenosť	1 753 546,26	1 789 067,31	35 521,05
7. Zdravotníctvo	0	0	0
8. Rekreačia, kultúra a náboženstvo	3 141 160,88	3 031 583,00	-109 577,88
9. Vzdelávanie	22 294 842,43	24 320 607,71	2 025 765,28
10. Sociálne zabezpečenie	4 897 578,16	5 039 909,73	142 331,57
Spolu	42 303 914,68	46 125 101,74	3 821 187,06

1.3.2. Čerpanie rozpočtu kapitálových výdavkov

Kapitálové výdavky	Schválený rozpočet 2024	Upravený rozpočet 2024	Skutočné čerpanie výdavkov 2024	% čerpania kapitálových výdavkov
Rozpočtové organizácie	170 500,00	2 739 535,00	207 618,92	7,58
Mesto Spišská Nová Ves	1 710 430,00	7 069 507,00	3 549 307,55	50,21
Spolu	1 880 930,00	9 809 042,00	3 756 926,47	38,30

Kapitálové výdavky sa v roku 2024 čerpali vo výške **3 756 926,47 eur**, čo je oproti roku 2023 viac o 732 682,10 eur. Celkové plnenie kapitálového rozpočtu bolo 38,3 %. Čerpanie rozpočtu ovplyvnil nečerpaný transfer na dokončenie rekonštrukcie 4. poschodia Domova dôchodcov.

Čerpanie kapitálových výdavkov mesta podľa ekonomickej rozpočtovej klasifikácie v roku 2024

Čerpanie kapitálových výdavkov, t. j. realizácia plánovaných rozvojových programov je závislá od zdrojov, ktorými sú v súčasnosti najmä kapitálové transfery z rozpočtu EÚ a ŠR. K vlastným zdrojom v priebehu rozpočtového roka patrí najmä prebytok bežného rozpočtu a po skončení rozpočtového roka vytvorené vlastné zdroje v peňažných fondoch.

Ekonomická klasifikácia	Čerpanie v roku 2023	Čerpanie v roku 2024	Rozdiel
711 - Nákup pozemkov a nehmotných aktív	27 891,41	73 517,00	45 625,59
713 - Nákup strojov, prístrojov, zariadení	26 790,47	37 869,80	11 079,33
714 - Nákup motorových vozidiel	0	199 426,40	199 426,40
716 - Prípravná a projektová dokumentácia	163 687,83	378 263,20	214 575,37
717 - Realizácia stavieb a ich technického zhod.	2 035 649,26	2 607 133,12	571 483,86
718 - Rekonštrukcia a modernizácia	4 128,00	9 630,00	5 502,00
719 - Ostatné kapitálové výdavky	7 189,09	0	- 7 189,09
721 - Transfery v rámci verejnej správy (PO)	204 799,38	243 468,03	38 668,65
Spolu Kapitálové výdavky mesto	2 470 135,44	3 549 307,55	1 079 172,11

Mesto v roku 2024 čerpalo kapitálové výdavky v objeme **3 549 307,55 eur** a to najmä na rekonštrukciu majetku, realizáciu nových stavieb a na projektovú dokumentáciu. Bolo obstarané motorové vozidlo na odpadové hospodárstvo a pre MsP, zmodernizovala sa umelá plocha, rekonštruoval sa hotel Šport na byty, začala sa výstavba nového zariadenia pre seniorov Holubnica. Oproti roku 2023 boli kapitálové výdavky vyššie o 1 079 172,11 eur.

RO vyčerpali v roku 2024 kapitálové výdavky v objeme **207 618,92 eur**, čo predstavovalo pokles o 346 490,01 eur oproti roku 2023. Z RO použil Domov dôchodcov kapitálové výdavky na rekonštrukciu strechy budovy po požari, únikovú cestu vrátane odvetrávania, prípojku vody, ohrev vody a reguláciu, zdviháky pre imobilných klientov a vybavenie do kuchyne. V školstve sa použili kapitálové výdavky v ZŠ Z. Nejedlého na rekonštrukciu bazéna, v ZŠ Ing. O. Kožucha na projektovú dokumentáciu, inštaláciu fotovoltiky, tepelného čerpadla a vybavenia školskej jedálne, v ZŠ Komenského na projektovú dokumentáciu fotovoltika, rekonštrukciu strechy a vybavenia školskej jedálne, v Správe školských zariadení na nákup elektrických sporákov do ŠJ pri MŠ Slovenská ul. a Gorazdova ul.

1.3.3. Čerpanie výdavkov mesta a RO podľa programov

K 30.06.2024 bola vypracovaná monitorovacia správa a k 31.12.2024 hodnotiaca správa, ktorá je súčasťou záverečného účtu ako samostatný dokument. Spolu s hodnotením cieľov a merateľných ukazovateľov uvedených v jednotlivých programoch, bolo v správe uvedené aj čerpanie podľa rozpočtových položiek. Sumárne plnenie podľa programov je uvedené v nasledujúcej tabuľke v eurách.

Program	Názov programu	Skutočnosť 2019	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Skutočnosť 2022	Skutočnosť 2023	Rozpočet schválený 2024	Rozpočet upravený 2024	Skutočnosť 2024	Plnenie v %
1.	Manažment výkonu samos	25 827	21 745	31 277	33 053	46 590	50 830	69 295	54 836,87	79,14
2.	Komunikujúce mesto	378 193	339 977	365 028	377 009	417 576	502 680	507 498	466 198,76	91,86
3.	Podporné interné služby	3 965 729	4 060 121	4 197 485	4 415 223	5 129 565	5 162 690	5 769 064	5 489 339,73	95,15
4.	Klientske služby	496 715	503 797	459 563	596 436	569 835	688 565	986 185	821 459,84	83,30
5.	Manažment rozvoja mesta	425 504	407 214	747 828	685 171	342 241	354 780	880 639	530 237,99	60,21
6.	Životné prostredie mesta	3 184 968	3 201 908	3 675 941	3 795 201	3 838 222	4 192 968	7 797 661	4 477 068,33	57,42
7.	Bývanie a nebytové priesto	1 088 741	1 058 389	1 128 255	1 547 905	2 389 704	2 237 357	2 793 488	2 264 033,95	81,05
8.	Doprava	1 477 298	1 500 967	2 669 692	4 009 343	1 417 925	986 000	2 289 405	1 818 933,63	79,45
9.	Sociálna starostlivosť	3 197 877	3 252 544	3 951 014	4 960 916	3 875 886	3 607 303	9 215 091	4 245 112,53	46,07
10.	Školstvo	17 130 874	17 645 606	19 188 109	20 604 062	23 628 007	24 168 147	26 296 639	25 683 545,82	97,67
11.	Kultúra	724 109	555 289	606 401	948 502	724 013	786 237	819 737	759 588,38	92,66
12.	Šport	1 503 016	2 456 299	4 981 044	3 574 269	2 962 917	2 324 366	3 173 007	3 130 789,09	98,67
13.	Bezpečnosť občanov a náv	905 588	1 019 740	996 301	1 136 661	1 316 962	1 019 351	1 420 125	1 378 902,23	97,10
S P O L U :		34 504 440	36 023 594	42 997 937	46 683 749	46 659 442	46 081 274	62 017 834	51 120 047,15	82,43

Najväčší objem finančných prostriedkov smeroval do programu č. 10 Školstvo (25 683 545,82 eur), podieľali sa na celkových výdavkoch až 50,24 %, na Podporné interné služby v programe č. 3 sa použilo 5 489 339,73 eur, čo predstavovalo 10,74 % z celkových výdavkov. Na životné prostredie v programe č. 6 sa použilo celkom 4 477 068,33 eur (8,76 % všetkých výdavkov).

1.4. Finančné operácie

Súčasťou rozpočtu sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody z peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Za finančné operácie sa považujú aj poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci z rozpočtu a ich splátky, vystavené a prijaté zmenky, predaj a obstaranie majetkových účastí. Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu. Výsledkom finančných operácií je čiastka **2 429 293,23 eur**.

1.4.1. Príjmové finančné operácie

Cez príjmové finančné operácie vo výške **3 667 312,17 eur** sa do rozpočtu v roku 2024 zapojili nasledovne:

prevod z účtu rezervného fondu	1 707 620,85 eur
prevod účelových nepoužitých fin. prostriedkov minulých rokov	1 409 526,14 eur
úver zo ŠFRB na prestavbu hotela Šport na byty	347 604,71 eur
zábezpeky uhradené mestu	194 898,86 eur
prevod z účtu fondu prevádzky, údržby a opráv	7 661,61 eur

Schválený rozpočet pre rok 2024 bol vo výške 803 326,- eur, upravený rozpočet 4 121 913,- eur, skutočný príjem bol v roku 2024 vo výške 3 667 312,17 eur, plnenie predstavovalo 88,97 %. Oproti roku 2023 (2 166 611,46 eur) **boli vyššie** o 1 500 701,71 eur.

1.4.2. Výdavkové finančné operácie

Výdavkové finančné operácie mesta v roku 2024 vo výške **1 238 018,94 eur** tvorili najmä splátky istín úverov v objeme 1 075 013,55 eur a vrátené zábezpeky neúspešným uchádzačom vo verejných súťažiach 156 348,86 eur. Oproti roku 2023 **boli nižšie** o 93 264,26 eur.

Prehľad splátok úverov v roku 2024:

Rekonštrukcia miestnych komunikácií I. etapa	120 600,00 eur
Rekonštrukcia miestnych komunikácií II. etapa	455 214,72 eur
Investičné akcie mesta	474 600,00 eur
Úver zo ŠFRB Panoráma byty	13 877,03 eur
Úver zo ŠFRB hotel Šport na byty	10 721,80 eur
Spolu	1 075 013,55 eur

1.5. Výsledok rozpočtového hospodárenia

Výsledok rozpočtového hospodárenia sa zisťuje po zúčtovaní celkových príjmov a výdavkov ako výsledok ich súhrnnej bilancie. Výsledok rozpočtového hospodárenia môže byť prebytok alebo schodok rozpočtu podľa § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, prebytkom rozpočtu je kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu, schodkom rozpočtu je záporný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu. Pod príjmami a výdavkami rozpočtu sa chápu bežné príjmy a bežné výdavky (bežný rozpočet) a kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (kapitálový rozpočet), súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu nie sú finančné operácie.

Druh príjmu	Skutočnosť 2024	Druh výdavku	Skutočnosť 2024	Výsledok
Bežné príjmy	49 214 597,13	Bežné výdavky	46 125 101,74	3 089 495,39
Kapitálové príjmy	7 311 156,31	Kapitálové výdavky	3 756 926,47	3 554 229,84
Výsledok hospodárenia BR+KR				6 643 725,23
Finančné operácie	3 667 312,17	Finančné operácie	1 238 018,94	2 429 293,23
Spolu príjmy:	60 193 065,61	Spolu výdavky:	51 120 047,15	9 073 018,46

- Výsledok hospodárenia zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je výsledkom dosiahnutým odpočítaním bežných a kapitálových výdavkov od bežných a kapitálových príjmov v roku 2024. Výsledkom hospodárenia bežného a kapitálového rozpočtu za rok 2024 po odpočítaní nevyčerpaných účelových finančných prostriedkov 8 318 704,13 eur, pripočítaní výsledku finančných operácií 2 390 743,23 eur (mínus odpočet zábezpek 38 550,- eur) je čiastka **715 764,33 eur**, ktorá predstavuje zostatok príjmových finančných operácií. Nevyčerpané účelovo určené finančné prostriedky v zmysle § 16 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa **na účely tvorby peňažných fondov** pri usporiadaní prebytku rozpočtu mesta podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) citovaného zákona z tohto prebytku vylučujú. V zmysle § 16 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy nevyčerpané prostriedky podľa odseku 6 mesto prevedie na osobitný účet a v nasledujúcich rozpočtových rokoch ich zaradí do rozpočtu mesta ako príjmovú finančnú operáciu. Použitie prostriedkov na určený účel je výdavkom rozpočtu mesta v nasledujúcich rozpočtových rokoch.
- Výsledok zistený podľa ustanovenia § 16 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je vypočítaný zo zostatku finančných prostriedkov na bankových účtoch mesta po odpočítaní nevyčerpaných účelovo určených finančných prostriedkov poskytnutých zo ŠR, EÚ, príp. štátnych fondov a cudzích prostriedkov na účtoch. RO odvieďli k 31.12.2024 zriaďovateľovi všetky finančné prostriedky z príjmových a výdavkových bankových účtov. Výsledok hospodárenia mesta za rok 2024 je totožný so stavom finančných prostriedkov na bankových účtoch k 31.12.2024 po odpočítaní cudzích prostriedkov na účtoch a po vylúčení nevyčerpaných účelových prostriedkov ŠR. Na účet rezervného fondu je navrhnuté v zmysle § 15 ods. 1 pís. c) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy použiť na tvorbu rezervného fondu čiastku **715 764,33 eur**. O použití finančných prostriedkov fondu budú rozhodovať poslanci MsZ.

1.5.1. Prehľad o peňažných fondoch a iných fondoch

Mesto vytvára **rezervný fond** v zmysle ustanovenia § 15 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Finančné prostriedky rezervného fondu boli použité na kapitálové výdavky mesta a na splátky istín úverov. Konečný zostatok rezervného fondu k 31.12.2024 bol **504 945,52 eur**.

Mesto vytvára **fond prevádzky, údržby a opráv** v zmysle ustanovenia § 18 zákona č. 443/2010 Z. z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní. Konečný zostatok fondu prevádzky k 31.12.2024 bol **5 743,28 eur**.

Mesto vytvára **sociálny fond** v zmysle zákona č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde a o zmene a doplnení zákona č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov. Tvorbu a použitie sociálneho fondu upravuje kolektívna zmluva a plán tvorby a čerpania sociálneho fondu. Konečný zostatok sociálneho fondu k 31.12.2024 bol **2 000,03 eur**.

2. Bilancia aktív a pasív

Aktíva	Stav k 31.12.2023	Stav k 31.12.2024
Dlhodobý nehmotný majetok	137 796,77	153 100,45
Dlhodobý hmotný majetok	109 155 323,60	109 287 880,18
Finančné investície	6 213 643,50	6 224 722,30
Stále aktíva spolu:	115 506 763,87	115 665 702,93
Zásoby	90 680,26	85 286,12
Zúčtovanie transferov z rozpočtu obce	24 735 379,54	26 010 136,80
Pohľadávky	1 113 643,20	1 609 092,48
Finančný majetok	3 847 362,69	9 658 633,47
Poskytnuté fin. výpomoci dlhodobé	0	0
Obežné aktíva spolu:	29 787 065,69	37 363 148,87
Časové rozlíšenie	37 946,55	13 414,55
AKTÍVA CELKOM	145 331 776,11	153 042 266,35

2.1. Bilancia aktív

Samospráva evidovala k 31.12.2024 stav aktív vo výške **153 042 266,35 eur**, oproti roku 2023 zaznamenala **prírastok** o 7 710 490,24 eur.

Najvýraznejšie rástli **obežné aktíva**, stav peňažných prostriedkov bol vyšší o 5 811 270,78 eur z dôvodu nevyčerpaných účelových finančných prostriedkov, zvýšil sa majetok obstaraný z cudzích zdrojov a nezaplatené pohľadávky.

V rámci dlhodobého **hmotného** majetku (ďalej len "DHM") boli evidované aj nezaradené investície vedené na účte 042 - Obstaranie dlhodobého hmotného majetku v cene 3 579 262,88 eur, čo predstavuje oproti roku 2023 (3 843 789,33 eur) pokles o 264 526,45 eur. Cena obstarania stavieb bola 2 721 521,87 eur, zaradil sa majetok v cene 2 243 169,31 eur (revitalizácia atletického štadióna, tréningové atletické centrum, vojenský bunker, ihrisko Rodinka II, rekonštrukcia chodníka Sadová ulica, rekonštrukcia miestnej komunikácie Rybárska ulica). Stroje, prístroje boli obstarané v sume 246 926,20 eur a zaradené v cene 237 296,20 eur. Obstaranie projektovej dokumentácie bolo vo výške 376 358,20 eur, jej zaradenie 30 362,47 eur. Obstaranie pre tepelné hospodárstvo bolo vo výške 234 398,61 eur, rekonštrukcia nebola zaradená v roku 2024.

Mesto eviduje vyšší objem nezaradených investícií, preto je potrebné po ukončení investičných akcií obstaraný majetok bezodkladne zaradiť do majetkovej evidencie a stav nedokončených investícií priebežne overovať inventarizáciou.

2.2. Bilancia pohľadávok

Evidovaný stav pohľadávok z poplatku za **komunálny odpad** k 31.12.2024 vo výške **1 163 403,44 eur** predstavoval nárast o 176 435,05 eur oproti roku 2023. Pohľadávky rok po lehote splatnosti tvorili pohľadávku na úrovni 838 457,02 eur. Najvyššie nedoplatky boli evidované v lokalitách Hájik, Podskala, ulica Potočná, Lesná a Hviezdoslavova ulica. Evidovaný stav pohľadávok z **dani z nehnuteľnosti** vo výške 165 219,95 eur predstavoval nárast o 7 468,12 eur oproti roku 2023. Najvyššie nedoplatky u dani

z nehnuteľností vykazujú právnické osoby, a to dlžníci, u ktorých bol vyhlásený konkurz, reštrukturalizácia, alebo sú v likvidácii. **Vymáhanie** daňových nedoplatkov vykonáva mesto v zmysle daňového poriadku exekúciami, a to zrážkami zo mzdy a dôchodku, prikázaním pohľadávky z účtu vedeného u poskytovateľa platobných služieb, zadržaním vodičského preukazu. V zmysle zákona o konkurze a reštrukturalizácii sa pohľadávky daňových dlžníkov prihlasujú u správcov konkurznej podstaty.

Analýze stavu a príčin vzniku pohľadávok samospráva venuje pozornosť, avšak napriek tejto skutočnosti a opatreniam, ktoré realizuje (pristúpilo už k rôznym formám riešenia a vymáhania pohľadávok) sa situáciu nepodarilo zlepšiť a ani stabilizovať. Je potrebné prehodnotiť účinnosť a efektívnosť prijatých opatrení. Úhradu pohľadávok je nevyhnutné pravidelne sledovať. Ak dlžník komunikuje, pristúpiť k rôznym formám riešenia (ešte pred samotným vymáhaním) vedúcim aj k dobrovoľnému plneniu, a to upozorňovaním dlžníkov ústnou aj písomnou formou, u daňových pohľadávok zasielaním výziev na zaplatenie daňového nedoplatku. Základnou zásadou je, že je potrebné čím skôr po lehote splatnosti začať s vymáhaním pohľadávky. Týmto je aj vyššia šanca, že sa pohľadávka vymôže. Pohľadávkam po lehote splatnosti viac ako tri mesiace by mala byť venovaná zvýšená pozornosť vykonávaním úkonov k ich vymoženiu.

2.3. Bilancia pasív

Samospráva evidovala k 31.12.2024 stav pasív vo výške **153 042 266,35 eur**, oproti roku 2023 zaznamenala **prírastok** 7 710 490,24 eur, vlastné imanie sa zvýšilo o 2 928 599,03 eur (výsledok hospodárenia), záväzky sa zvýšili o 3 669 387,72 eur. Zvýšenie záväzkov zapríčinilo čerpanie úveru zo ŠFRB na prestavbu hotela Šport na byty a neuhradené faktúry z projektu tejto prestavby. Mierne sa zvýšili prijaté preddavky za služby spojené s bývaním. Oproti roku 2023 stúpili záväzky z nevyčerpaných transferov a grantov, stav bankových úverov sa znížil o ročné zaplatené splátky istín.

Pasíva	Stav k 31.12.2023	Stav k 31.12.2024
Nevysporiadaný výsledok hosp. min. rokov	110 113 227,38	112 193 239,07
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	2 234 850,60	3 083 437,94
Vlastné imanie spolu	112 348 077,98	115 276 677,01
Rezervy	140 007,27	267 051,87
Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy	1 320 985,72	5 476 205,11
Dlhodobé záväzky	134 202,85	437 554,19
Krátkodobé záväzky	1 726 934,94	1 868 218,73
Bankové úvery a výpomoci	7 715 714,70	6 658 203,30
Záväzky spolu	11 037 845,48	14 707 233,20
Časové rozlíšenie	21 945 852,65	23 058 356,14
PASÍVA CELKOM	145 331 776,11	153 042 266,35

2.4. Bilancia záväzkov

Evidované krátkodobé a dlhodobé záväzky mesta sa oproti predchádzajúcemu roku zvýšili o 444 635,13 eur, z toho dlhodobé zaznamenali nárast o 303 351,34 eur a krátkodobé o 141 283,79 eur. Mesto neevidovalo nezaplatené záväzky po lehote splatnosti viac ako 60 dní.

Do **dlhodobých** záväzkov (437 554,19 eur) patrí úver zo ŠFRB (nesplatená istina nad 1 rok) a záväzky zo sociálneho fondu. V roku 2024 sa začal čerpať úver zo ŠFRB na prestavbu hotela Šport na byty, vyčerpala sa čiastka 336 882,90 eur, z toho dlhodobý záväzok nad jeden rok bol vo výške 323 398,44 eur. Zostatok úveru zo ŠFRB na rekonštrukciu Panorámy bol vo výške 112 442,29 eur. Počas roka boli splátky úveru platené mestom riadne a včas, a to v zmysle úverovej zmluvy. Dlhodobé záväzky tvorili aj finančné prostriedky v Sociálnom fonde v sume 1 713,46 eur.

Krátkodobé záväzky boli evidované vo výške 1 868 218,73 eur.

3. Prehľad o stave a vývoji dlhu

Pravidlá používania návratných zdrojov financovania sú upravené v ustanovení § 17 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Podľa citovaného ustanovenia samospráva môže použiť návratné zdroje financovania len na úhradu kapitálových výdavkov.

Ukazovateľ	Obdobie		Index
	k 31.12.2023	k 31.12.2024	2024/2023
Celkový dlh mesta v eur			
(§ 17 ods. 7,8 zákona č. 583/2004 Z. z.)	7 697 439,29	6 647 024,57	0,86
Suma ročných splátok návrat. zdrojov finan. v eur (kategória 651 a 821)	1 340 795,17	1 275 519,81	0,95
Skutočné bežné príjmy za predchádzajúci rok v eur (k 31.12.2022 a k 31.12.2023)	40 777 702,87	45 104 593,23	1,11
Skutočné bežné transfery od iných subjektov VS alebo EÚ (rok 2022 a 2023)	13 395 519,62	17 103 977,45	1,28
Upravené bežné príjmy (2022, 2023)	27 382 183,25	28 000 615,78	1,02
Ukazovatele dlhu v %:			
a) § 17 ods. 6 písm. a) zákona č. 583/2004 Z. z.	18,88	14,74	0,78
b) § 17 ods. 6 písm. b) zákona č. 583/2004 Z. z.	4,90	4,56	0,93
Dlh mesta spolu so ŠFRB	7 838 315,65	7 110 906,80	0,91
Počet obyvateľov k 31.12. (z evidencie obyvateľstva, s cudzincami 2024)	34 933	34 630	0,99
Dlh mesta na 1 obyvateľa v eur (vrátane ŠFRB)	224,38	205,34	0,92

Podľa § 17 ods. 6 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy suma **dlhu mesta** (bez dlhu ŠFRB) dosiahla 6 647 024,57 eur, t.j. **14,74 %** skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka, ktoré boli vo výške 45 104 593,23 eur a predstavuje pokles o 4,14 % oproti minulému roku. Mesto dlhuje ŠFRB 463 882,23 eur. Úroky z nezaplatenej istiny bankového úveru za mesiac december 2024 boli vo výške 11 178,73 eur, zo ŠFRB 501,21 eur. V prepočte na jedného obyvateľa mesta sa dlh (vrátane úveru zo ŠFRB) **znížil na 205,34 eur**.

Suma ročných splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov bola k 31.12.2024 na úrovni 4,56 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom roku z rozpočtu iného subjektu verejnej správy a EÚ, darov a podľa osobitných predpisov. Do sumy splátok a výnosov boli započítané aj splátky a zaplatené úroky z úveru zo ŠFRB.

Číslo ÚZ	Dátum uzatvorenia zmluvy	Účel použitia úverových prostriedkov	Stav k 31.12.2023	Rok 2024		Stav k 31.12.2024
				Splátky istiny	Splátky úrokov	
96720/03/2017/001	09.04.2018	Rekonštrukcia MK I.etapa	522 627,33	120 600,00	0,00	402 027,33
96720/04/2017/001	25.02.2019	Rekonštrukcia MK II.etapa	2 427 811,96	455 214,72	0,00	1 972 597,24
18/006/21	07.09.2021	Investičné akcie mesta	4 747 000,00	474 600,00	189 095,85	4 272 400,00
S p o l u úvery bez ŠFRB:			7 697 439,29	1 050 414,72	189 095,85	6 647 024,57
810/2357/2000	23.03.2001	ŠFRB/Panoráma byty	140 876,36	13 877,03	6 035,77	126 999,33
800/478/2023	23.11.2023	ŠFRB/Hotel Šport na byty	0,00	10 721,80	5 374,64	336 882,90
S p o l u úvery zo ŠFRB			140 876,36	24 598,83	11 410,41	463 882,23
S p o l u úvery celkom:			7 838 315,65	1 075 013,55	200 506,26	7 110 906,80

Podmienky na prijatie návratných zdrojov financovania sú upravené v ustanovení § 17 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Podľa citovaného ustanovenia samospráva môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak

- celková suma dlhu obce neprekročí 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a

b) suma splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov neprekročí v príslušnom rozpočtovom roku 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku obci alebo vyššiemu územnému celku z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu,

pričom platí, že obe podmienky musia byť splnené súčasne.

Podľa § 17 ods. 7 a 8 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy celkovú sumu dlhu obce tvorí:

- súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania,
- súhrn záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov obce.

Pri investičných dodávateľských úveroch ide o záväzky, do ktorých samospráva vstupuje v rámci zmluvne uzavretých obchodných vzťahov s dodávateľmi tovarov, služieb a pod. Investičnými dodávateľskými úvermi sa rozumejú všetky záväzky obce z prevzatia povinnosti splácať úver dodávateľa po dodaní investičného diela na základe zmluvy medzi obcou a dodávateľom.

4. Údaje o hospodárení príspevkových organizácií

Mesto má zriadené tri PO, ktoré plnia úlohy mesta, a to predovšetkým v oblasti kultúry a športu. Na rozpočet mesta sú napojené príspevkom. Hospodária na základe schváleného rozpočtu príjmov a výdavkov. Podľa § 24 ods. 9 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“) vykonávajú tieto organizácie po ukončení roka zúčtovanie s mestom. Všetky príspevky za rok 2024 boli so zriaďovateľom - mestom zúčtované, nepoužité príspevky na prevádzku boli zriaďovateľovi vrátené v závere roka 2024. Kapitálové príspevky boli uhrádzané na základe faktúr predložených zriaďovateľovi, príp. na základe žiadosti.

PO	Príspevok bežný	Príspevok kapitálový
Mestské kultúrne centrum	486 318,21	13 500,00
Zoologická záhrada	131 515,42	30 000,00
Správa telovýchovných zariadení	1 925 324,82	199 968,03

Mestské kultúrne centrum

Náklady na hlavnú činnosť	804 734,69 eur
Výnosy z hlavnej činnosti	805 277,42 eur
Hospodársky výsledok:	542,73 eur

Zisk vo výške 542,73 eur bude preúčtovaný na účet 428 Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov. Rozbor hospodárenia MKC za rok 2024 je súčasťou návrhu záverečného účtu mesta za rok 2024.

Zoologická záhrada

Náklady na hlavnú činnosť	564 859,69 eur
Výnosy z hlavnej činnosti	541 124,67 eur
Hospodársky výsledok:	-23 735,02 eur

Strata vo výške 23 735,02 eur bude preúčtovaná na účet 428 Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov. Rozbor hospodárenia ZOO za rok 2024 je súčasťou záverečného účtu mesta za rok 2024.

Správa telovýchovných zariadení

PO vykonáva hlavnú činnosť a podnikateľskú činnosť, k 31.12.2024 dosiahla nasledovné rozpočtové hospodárenie:

	hlavná činnosť	podnikateľská č.
Príjmy vrátane príjmových finančných operácií	2 892 163,47 eur	624 411,80 eur
Výdavky	2 892 163,47 eur	622 832,96 eur
Výsledok rozpočtového hospodárenia spolu:	0,00 eur	1 578,84 eur
Účtovné hospodárenie:		
Náklady na hlavnú činnosť	3 371 585,92 eur	
Náklady na podnikateľskú činnosť	622 034,69 eur	
Náklady spolu	3 993 620,61 eur	
Výnosy za hlavnú činnosť	3 209 976,76 eur	
Výnosy za podnikateľskú činnosť	621 945,21 eur	
Výnosy spolu	3 831 921,97 eur	
Hospodársky výsledok z hlavnej činnosti:	- 161 609,16 eur	
Hospodársky výsledok z podnikateľskej činnosti:	- 89,48 eur	
Hospodársky výsledok spolu strata:	- 161 698,64 eur	

Z podnikateľskej činnosti spoločnosť v roku 2024 dosiahla zisk 71,14 eur pred zdanením. Po úprave daňového základu a odpočítaní dane z príjmov 160,62 eur bola výsledkom hospodárenia strata 89,48 eur. Strata 161 698,64 eur bude preúčtovaná na účet 428 Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

5. Prehľad o poskytnutých dotáciách

V súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy návrh záverečného účtu obsahuje aj podrobný prehľad o poskytnutých dotáciách podľa § 7 ods. 4 cit. zákona v členení podľa jednotlivých príjemcov.

Samospráva poskytla dotácie v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy a s VZN č. 2/2020 o poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta, upravujúce podmienky poskytovania dotácií fyzickým a právnickým osobám – podnikateľom na podporu všeobecne prospešných služieb, na všeobecne prospešný a verejnoprospešný účel. Celkom sa z rozpočtu mesta poskytli transfery v hodnote **342 600,- eur**. Okrem dotácií boli poskytnuté finančné príspevky pre poskytovateľov sociálnych služieb na zabezpečenie sociálnej služby občanom mesta a na projekt „Dobrá vec“ v objeme **36 630,- eur**.

6. Hodnotenie programov rozpočtu

V súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bol rozpočet na rok 2024 zostavený ako programový rozpočet. Výdavky rozpočtu boli alokované do príslušných programov, ktoré sa vnútorne členili na podprogramy, prvky a projekty. Každý program, ktorý predstavuje súhrn aktivít (prác, činností a dodávok) mal definovaný svoj zámer a cieľ, pričom zámer vyjadruje očakávaný pozitívny dôsledok dlhodobého plnenia príslušných cieľov a cieľ sa monitoruje a hodnotí merateľným ukazovateľom. Hodnotenie programov v návrhu záverečného účtu bol na úrovni slovného uvedenia plnenia či neplnenia jednotlivých programov mesta, vrátane jeho prvkov a projektov.

Je dôležité, aby sa programovému rozpočtovaniu venovala náležitá pozornosť, hlavne plneniu zámerov a cieľov, ktoré vychádzajú z koncepčných materiálov, ktoré samospráva má spracované, pri ich neplnení zdôvodniť ich neplnenie a prijať účinné opatrenia na odstránenie príčin ich neplnenia.

Je potrebné neustále zdokonaľovať vnútorný kontrolný systém mesta, tak aby bolo možné identifikovať tzv. slabé miesta, v opačnom prípade (bez prijímania účinných opatrení) nebude spätná väzba pre jednotlivých,

hlavne vedúcich zamestnancov, pre rozhodovanie a pre formulovanie správnych záverov a rozhodnutí. Účinnosť vnútorného kontrolného systému (a prostredníctvom neho celého finančného riadenia) je potrebné posilniť výkonom pravidelnej a cielenej identifikácie rizikových oblastí, procesov, činností smerujúcich k zdokonaľovaniu riadiacich a kontrolných procesov.

ZÁVER

Návrh záverečného účtu je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami § 16 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a obsahuje všetky predpísané náležitosti podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. V zmysle § 16 ods. 10 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy odporúčam MsZ uzatvoriť prerokovanie návrhu záverečného účtu mesta Spišská Nová Ves za rok 2024 výrokom:

celoročné hospodárenie sa schvaľuje bez výhrad.

V Spišskej Novej Vsi, dňa 08.04.2025

Ing. Jozef Tancoš
hlavný kontrolór mesta